

Uforudsete situationer i hjemmet

Akut sygdom eller ulykkeⁱ

Instruksen beskriver, hvordan medarbejderne skal forholde sig, hvis borger bliver akut syg, eller hvis der er sket en ulykke i forbindelse med det aflagte besøg.

Målgruppe

Sygeplejersker, SOSU-assistenten, SOSU-hjælpere og ufaglærte medarbejdere, der udfører hjemme- eller sygepleje i Gribskov Helhedspleje.

Formål

At sikre at den enkelte medarbejder ved, hvordan han/hun skal forholde sig ved akut opstået sygdom eller ved ulykker i forbindelse med besøg i borgers hjem.

Ulykke / uheld

Hvordan der skal handles, afhænger af ulykkens karakter og alvorlighed.

Alvorlig sygdom eller ulykke - 112

Ved alvorlig sygdom forstås situationer, hvor borger har ét eller flere af følgende symptomer

- bleg og krampt svedende
- blålige læber og negle sammen med andre symptomer på sygdom
- nyopståede, uforklarlige vedvarende bryst smerter, evt. med udstråling til hage, hals, arme og evt. øvre abdomen og ryg
- stærke smerter – VAS 8-10
- nyopstået vejrtrækningsbesvær
- tydeligt øget vejrtrækningsbesvær hos borger med kendte respirationsproblemer
- tydeligt ændret bevidsthedsniveau
- tydeligt ændret kognition (eks. usammenhængende eller ikke relevant tale, manglende evne til samarbejde)
- ændret tale
- tydeligt ændret kraft i arme og ben (kan f.eks. pludseligt ikke støtte på benene)

I disse tilfælde kontaktes 112 med det samme. Medarbejder beder om samtykke til kontakten, men kan samtykke ikke indhentes (borger eller pårørende modsætter sig, eller borger er ude af stand til at svare) **ringes 112 alligevel.**

Anvend ISBAR til kommunikationen

- **I**dentifikation (hvem er du, hvem er borger)
- **S**ituation (hvad er der sket)
- **B**aggrund (hvad kendetegner i øvrigt borger? Lider borger af demens, har du kendskab til andre sygdomme, f.eks. diabetes eller tidligere blodprop, hvordan plejer hun/han at være)
- **A**nalyse (hvad er det, du er bekymret for – f.eks. at noget er brækket, at borger har slået hovedet, at borger har en blodprop i hjertet)
- **R**åd (hvad vil du med henvendelsen – have at vide, hvad vi skal gøre, have borger afhentet af 112)

Medarbejder bliver i hjemmet, indtil ambulance er ankommet.

Planlægger/ansvarshavende sygeplejerske adviseres om, at øvrige besøg vil blive forsinkede.

Planlægger / sygeplejerske sikrer

- at øvrige borgere bliver adviseret om forsinkelsen
- at evt. ventende besøg bliver udført af andre medarbejdere.

Evt. pårørende orienteres om forløbet.

Mindre akut sygdom – akut henvendelse til egen læge eller 1813

Hvis SOSU-hjælper eller SOSU-assistent er i tvivl, om hvor alvorlig situationen er, skal der tages kontakt til sygeplejerske, som med eller uden besøg vurderer, hvad der bør gøres.

Det kan f.eks. være, hvis

- borger er tydeligt utilpas, men hvor almentilstanden ikke er påvirket
- der er betydelige, men ikke stærke smerter
- borger er faldet, og du er i tvivl, om der er fraktur
- borger har slået hovedet
- borger kaster op eller har diarré
- borger har tegn på infektion, f.eks. blærebetændelse, meget øm byld, betændt sår, rosen
- borger har tegn på blodprop i ben.

I aften- og nattevagter anvendes tlf. 72749 7298 til kontakt til sygeplejerske, i dagvagt kontaktes sygeplejerske i det konkrete distrikt.

Når sygeplejerske er kontaktet, vurderer hun, hvad der skal sættes i værk.

- Skal der aflægges akutbesøg af sygeplejerske eller kan sparring foregå telefonisk?
- Skal Akutfunktionen involveres?
- Skal der tages kontakt til egen læge eller 1813? Sygeplejerske eller SOSU-assistent forestår kontakten.
- Skal 112 tilkaldes? Det aftales konkret, hvem der tager kontakt.

Sygeplejerske vurderer, om medarbejder bliver i hjemmet, indtil sygeplejerske eller evt. ambulance er ankommet.

Hvis der er behov for, at sygeplejerske eller evt. SOSU-assistent tager kontakt til egen læge eller 1813, gøres dette med borgers eller evt. pårørendes samtykke, afhængigt af, hvem der varetager borgeres helbredsmæssige interesser. Hvis borger eller pårørende ikke ønsker, at der tages kontakt, sikres det, at der er informeret om evt. konsekvenser ved manglende handlinger. Borger eller pårørende opfordres til selv at tage kontakt.

Der anvendes ISBAR ved henvendelse til egen læge/1813. Vær opmærksom på, at egen læge skal kontaktes telefonisk. Observationer og vitale værdier kan med fordel sendes som *supplerende* korrespondancemeddelelse.

Andre ulykker uden synlig personskade

F.eks. brand, røgudvikling, større vandskader.

- Akutte handlinger til at stoppe ulykken udføres.
- Ved brand og røgudvikling tilkaldes brandvæsenet med det samme. Hvis det er muligt, hjælpes borger udenfor.
- Kontakt kontoret mhp sparring og på at få endnu en medarbejder ud til at hjælpe i situationen.
- Hvis der er risiko for, at der er sket personskade (eks. indånding af røg eller giftige dampe) kontaktes egen læge, 1813 eller 112.
- Husk at kontakte evt. pårørende.

Det vurderes efterfølgende, om der behov, der skal tilgodeses – evt. øget pleje, sygepleje eller akut behov for genhusning.

Mindre uheld

Alle medarbejdere er forpligtede til at rette op på situationer, der opstået som af følge af mindre uheld. Hvis der er pårørende, der er i stand til at foretage det nødvendige, forventes denne at rette op på situationen.

Eksempler, hvor medarbejder forventes at handle

- Tørre op og rengøre gulvet, hvis der er tabt et glas eller en flaske.
- Borger har haft vandladning eller afføring, inden hun/han har nået at komme på toilettet, og sengelinned eller tøj er blevet vådt.

Fald

Der henvises til instruks for fald og faldudredning (under udarbejdelse).

Dokumentation

- Situationen dokumenteres som *".observation"* i FMK Nexus og relateres til den relevante helbredstilstand (gælder ikke for ulykker uden personskaade)

Om nødvendigt oprettes ny helbredstilstand med fagligt notat

- SOSU-hjælper og SOSU-assistenten beskriver observationer og handlinger, herunder hvem der er kontaktet. SOSU-assistenten dokumenterer evt. vitale værdier som målinger.
 - Hvis sygeplejerske har været kontaktet, beskriver denne sin vurdering. Vurderingen danner baggrund for den valgte handling (kontakt til læge, om der er sparrat telefonisk eller om sygeplejerske har valgt at tage på et akut besøg eller ej). Evt. vitale værdier noteres som målinger.
 - Hvis en borger med helbredsmæssige ændringer er forblevet i hjemmet, udarbejder sygeplejerske eller evt. SOSU-assistent *"handlingsanvisning"* for, hvordan der følges op på tilstanden og sikrer, at de nødvendige sygeplejefaglige indsatser er bestilt/planlagt, samt at evt. øget hjælp til pleje er ansøgt hos Visitationen.
Borger triageres rød, og der følges op på tilstanden og den iværksatte indsats dagligt, indtil borger er i en mere stabil fase.
- Særligt ved fald
 - oprettes en *"Faldregistrering"* i KMD Nexus
 - der bestilles og planlægges en faldudredning *"Vurdering"*
 - faldet rapporteres som UTH i samlerapportering.
 - Husk at dokumentationen skal være tidstro. Hvis dette ikke er muligt, angives tidspunktet for handling og observation i *".observation"*.

Kvalitetsopfølgning

Opfølgning "ad hoc"

Hvornår: Ved klager, utilsigtede hændelser i fht konkrete forløb

Hvem: Vil variere fra gang til gang.

Referencer og nyttige links

- VEJ nr 9001 af 20/11/2000 Vejledning om udfærdigelse af instrukser
- VEJ nr 9019 af 15/01/2013 Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser
- LBK nr 903 af 26/08/2019 (§41) Sundhedsloven
- Fald i eget hjem: <https://css.gribskov.dk/fald-i-eget-hjem>
- Dokumentation efter FSIII-metoden: <http://www.fs3.nu/dokumenter/fsiii-metoden>
- Gribskov Kommunes vejledninger FSIII: <https://css.gribskov.dk/fald-i-eget-hjem>

- ISBAR blokke (der skal tages stilling til, hvor de skal placeres, fx i medarbejderens kurv) <https://patientsikkerhed.dk/isbar/>

i

<p>Instruksen er udarbejdet af:</p> <p>Gitte Widmer Sygeplejefaglig leder Hanne Skjerna Praksiskonsulent</p>	<p>Ansvarlig for instruksen:</p> <p>Gitte Widmer Sygeplejefaglig leder</p>	<p>Godkendt af:</p> <p>Hanne Skjerna Praksiskonsulent Camilla Köcher Strøyberg, distriktsleder Camilla Woller-Nielsen, distriktsleder Katarzyna Darling, distriktsleder, Camilla Frederiksen, palliationspsygeplejerske.</p> <p>LU</p>
<p>Revisionsdato: 27.6.2021</p>	<p>Næste revision: 27.6.2022</p>	

Må ikke printes eller kopieres